

МИКОЛАЇВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА СУМСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВІДДІЛ ОСВІТИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ

НАКАЗ

08.01.2026

с. Миколаївка

№ 05-ОД

**Про виконання рішень колегії
Відділу освіти, молоді та спорту
Миколаївської сільської ради
від 06 січня 2026 року**

На виконання рішень колегії відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради від 06 січня 2026 року, відповідно до номенклатури справ відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради та з метою реалізації державної освітньої, молодіжної політики, розвитку галузі фізичної культури та спорту на території Миколаївської сільської територіальної громади

НАКАЗУЮ:

1. Увести в дію рішення колегії відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради від 06 січня 2026 року «Про стан виконавської дисципліни в закладах освіти Миколаївської сільської ради та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році», «Про стан спортивно-масової роботи на території Миколаївської сільської територіальної громади у 2025 році», «Про стан організації національно-патріотичного виховання у закладах загальної середньої освіти громади», «Про забезпечення прав дітей Миколаївської сільської територіальної громади на позашкільну освіту в умовах воєнного стану», «Про схвалення плану роботи відділу освіти, молоді та спорту та затвердження плану засідань колегії відділу освіти, молоді та спорту на 2026 рік» (додаються).

2. Працівникам відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради, керівникам закладів освіти:

1) Забезпечити неухильне виконання вказаних рішень колегії відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради від 06 січня 2026 року.

2) Забезпечити виконання заходів відповідно до визначених виконавців та встановлених термінів.

3. Директорам закладів освіти Миколаївської сільської ради інформувати відділ освіти, молоді та спорту про виконання рішень колегії відділу освіти, молоді та спорту.

До 25.03.2026

4. Секретарю колегії відділу освіти, молоді та спорту (Марині Геращенко) оприлюднити рішення колегії та наказ відділу освіти, молоді та спорту на офіційному сайті.

До 25.03.2026

5. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Начальник відділу освіти,
молоді та спорту

Наталія МАКШЕЄВА

З наказом ознайомлений:

Додаток 1
до наказу відділу
освіти, молоді та спорту
08.01.2026 № 05-ОД

Рішення №1
колегії відділу освіти, молоді та спорту
Миколаївської сільської ради
від 06 січня 2026 року

**Про стан виконавської
дисципліни в закладах освіти
Миколаївської сільської ради та
організацію роботи зі
зверненнями громадян у 2025 році**

Заслухавши та обговоривши інформацію провідного спеціаліста відділу освіти, молоді та спорту Марину Геращенко та співдоповідачів (Антоніну Воду, Любов Куценко, Аллу Крамаренко, Надію Чечель, Євгенію Котькало, Лідію Будакову) про стан виконавської дисципліни в закладах освіти Миколаївської сільської ради та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році, колегія відзначає:

Звернення громадян є однією із форм участі населення в державному управлінні у вирішенні суспільних справ та можливістю активного впливу на діяльність органів державної влади.

У відділі освіти, молоді та спорту робота із зверненнями громадян проводилася у порядку, визначеному чинним законодавством, зокрема:

- Конституцією України;
- Указом Президента від 7 лютого 2008 року № 109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування»;
- Законом України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР (зі змінами);
- Інструкцією з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в медіа затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348; Постановою Кабінету Міністрів України 8 від 24 вересня 2008 року № 85 «Про затвердження Класифікатора звернень громадян» (зі змінами).

З метою поліпшення реалізації конституційного права громадян на звернення:

- постійно забезпечується кваліфікований і своєчасний розгляд письмових звернень та порушених у них проблем, оперативне їх вирішення, задоволення законних прав та інтересів громадян,

– забезпечується контроль за термінами розгляду звернень та повнотою наданих відповідей;

– забезпечується належне ставлення до вирішення проблем, з якими звертаються мешканці громади, надаються консультації у телефонному режимі та на особистому прийомі а у разі незадоволення вирішенням скарг роз'яснюється порядок оскарження прийнятого рішення;

– періодично проводиться моніторинг звернень громадян, вживаються відповідні заходи реагування для вирішення нагальних потреб мешканців громади.

У 2025 році до відділу освіти, молоді та спорту надійшло 33 звернення, із них отримано поштою – 26, на особистому прийомі начальника, спеціалістів відділу – 5, безпосередньо до відділу - 1, з інших організацій - 1. Не надходило звернень з Міністерства освіти і науки України, Сумської обласної державної адміністрації, урядових гарячих ліній, Департаменту освіти і науки Сумської ОДА.

За видом – 28 заяв, 0 скарг, 5 пропозицій. За результатами розгляду вирішено позитивно 23 звернень (70%), надано роз'яснення – на 10 (30%).

Серед причин, які спонукають громадян звертатися до відділу освіти, молоді та спорту, є сподівання на справедливе та позитивне вирішення їх питань. Протягом 2025 року громадянами порушено такі питання: питань освітнього процесу – 5, праці і заробітної плати та умов праці – 3, соціального захисту працівників – 6, покращення матеріально-технічної бази – 7, забезпечення підручниками – 4, оптимізацію мережі закладів загальної середньої освіти – 3, дотримання прав дітей соціально уразливих категорій – 2, благоустрій територій закладів освіти – 1, безпека дітей під час освітнього процесу – 1, робота генераторів у закладах освіти – 1. Порівняно з 2024 роком кількість звернень, що надійшли до відділу освіти, молоді та спорту протягом 2025 року, збільшилася на 5.

Графік особистого прийому громадян начальником та спеціалістами відділу передбачає проведення особистого прийому не рідше чотирьох разів на місяць кожного з працівників, затверджено в установленому порядку. Розроблений графік особистого прийому громадян працівниками відділу розміщено на сайті відділу. Протягом 2025 року керівництвом проведено 5 особистих прийомів, у тому числі 3 у телефонному режимі. Отримано 5 звернень, порушено 5 питань, з яких у 4 випадках надано роз'яснення, 1 – вирішено позитивно. Усього звернулося 5 громадян. Порівняно з 2024 роком кількість звернень на особистому прийомі зменшилася на 1.

Порушень порядку проведення особистого прийому громадян, термінів розгляду звернень громадян та порядку ведення їх обліку не було. Колективних звернень громадян до відділу освіти надходило 1 (батьки учнів Северинівського ЗДО «Вселка» щодо організації змішаної форми освітнього процесу).

Від пільгових категорій громадян, визначених Указом Президента України від 7 лютого 2008 року № 109, звернень не надходило.

У відділі освіти, молоді та спорту ділова документація за пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями) і скаргами громадян ведеться відповідно до Інструкції з діловодства за зверненнями громадян, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 348, окремо від інших видів діловодства. Розроблені та затверджена наказом по відділу Інструкція з діловодства зі зверненнями громадян у відділі освіти, молоді та спорту, де чітко прописаний порядок розгляду письмових звернень громадян та письмових звернень громадян засобами електронного зв'язку, порядок розгляду звернень громадян, отриманих за допомогою засобів телефонного зв'язку. Призначено відповідального за роботу з ведення документації зі зверненнями громадян. Наявні журнали реєстрації пропозицій, заяв і скарг, обліку особистого прийому громадян, реєстрації звернень на телефонну «гарячу лінію». Усі пропозиції, заяви і скарги приймаються та реєструються в день їх надходження в журналах установленого зразка. Пропозиції, заяви і скарги громадян після їх вирішення з усіма документами щодо їх розгляду та примірником реєстраційно-контрольної картки формуються у справі.

Усі звернення громадян, що надійшли до відділу, ретельно опрацьовано. Питання, порушені у зверненнях, розглянуто в повному обсязі. Надано вичерпні відповіді та роз'яснення відповідно до чинного законодавства. Фактів безпідставного зволікання з вирішення порушених питань, недотримання термінів при розгляді заяв, скарг та пропозицій не зафіксовано. Не допускається безпідставна передача звернень для розгляду іншим органам.

Один раз на рік проводиться аналіз стану роботи зі зверненнями громадян, який заслуховується на колегії при відділі освіти, молоді та спорту у вигляді довідки та відповідно до рішення колегії видається відповідний наказ з метою детального аналізу та прийняття відповідних управлінських рішень.

Найбільшою за чисельністю категорією питань у зверненнях є організація освітнього процесу, ремонт закладів освіти, пропозиції до бюджету.

Збільшення кількості звернень громадян зумовлено війною та специфікою забезпечення якісного освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Таким чином, з метою виконання вимог Законів України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації» та забезпечення прозорості, відкритості та демократичності функціонування, відділ освіти та підвідомчі заклади освіти громади постійно здійснюють своєчасне інформування трудових колективів, батьківської громадськості та жителів громади про важливі правові, організаційні та фінансові засади їх діяльності. Зазначені питання висвітлюються на батьківських зборах, педагогічних радах, розміщуються на офіційних вебсайтах відділу і закладів освіти, офіційних сторінках соцмережі Facebook. Враховуючи, що рівень роботи зі зверненнями громадян є важливим чинником довіри суспільства до органів місцевого самоврядування, відділ освіти і надалі продовжуватиме вдосконалення роботи з розгляду звернень громадян.

ДОПОВІДЬ

«Про стан виконавської дисципліни та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році у Миколаївському ліцеї»

Конституція України, закони «Про державну службу», «Про запобігання корупції», Постанови Кабінету міністрів України, накази Міністерства освіти та науки України, розпорядження і накази Миколаївської сільської ради та відділу освіти, молоді та спорту, а також внутрішні документи закладу (Посадові інструкції, Правила внутрішнього трудового розпорядку, Положення) регламентують належне, своєчасне й якісне виконання службових обов'язків, наказів, рішень та доручень, а також дотримання внутрішнього порядку та відповідальності (дисциплінарної, матеріальної).

Організація діловодства у закладі здійснюється відповідно до наказів щодо розподілу функціональних обов'язків (Наказ від 01.09.2025 №82-од) та має системний характер, чітко регламентована Інструкцією з діловодства. Станом на 12.12.2025 2025 році до закладу надійшло та зареєстровано 875 вхідних документів.

Уся вхідна кореспонденція фіксується у Журналі встановленого зразка, де зазначені терміни виконання документа та відповідальний за його виконання. Залишається тенденція надходження документів термінових та негайних з термінами виконання 1 – 2 дні, що впливає на якість та повноту підготовки відповідей. У більшості відповідь на такі документи потребує збору інформації від педагогічних працівників, класних керівників, аналізу та узагальнення. У зв'язку із запровадженням дистанційного навчання ця робота потребує певного часу на виконання. Більшість документів-відповідей надсилаються в електронному вигляді, про що робиться запис у Журналі вихідної кореспонденції, де зазначається № документа, дата його створення та номер у Номенклатурі справ.

Аналіз стану роботи з контрольними документами дає можливість зробити висновок, що терміни виконання документів дотримані, контроль виконавської дисципліни здійснюється на задовільному рівні, постійно проводиться робота щодо якості оформлення контрольних документів.

Відповідно до Законів України «Про звернення громадян», «Про місцеве самоврядування в Україні», Методики оцінювання рівня організації роботи із зверненнями громадян в органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 №858, Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.1997 №348, з метою забезпечення виконання Указу Президента України від 07.02.2008 №109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування», проаналізовано роботу закладу освіти зі зверненнями громадян за 2025 рік.

Адміністрацією закладу освіти упродовж 2025 року здійснювалися заходи щодо забезпечення вимог Закону України «Про звернення громадян» та організації виконання Указу Президента України від 07 лютого 2008 року № 109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та

гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування».

Усі звернення громадян реєструються та розглядаються в установленому законодавством порядку. У закладі ведеться журнал реєстрації пропозицій, заяв і скарг, що надійшли, журнал особистого прийому громадян директором, журнал реєстрації вихідної документації. Листи та звернення, що надходять, реєструються у журналі реєстрації звернень громадян. Графік особистого прийому громадян розміщений на сайті закладу, у приміщенні установи на стенді «Для вас, батьки».

Письмові звернення та матеріали розгляду формуються у справи та зберігаються у ліцеї.

Усього за 2025 рік до закладу освіти надійшло 77 звернення. З них: 74 - усних, 3 – письмових. Депутатських запитів не надходило. На особистому прийомі у директора ліцею були 12 громадян.

Звернення громадян надійшли з наступних питань:

- про організацію навчання здобувачів освіти – 7 осіб;
- про запровадження дистанційної роботи для педагогічного працівника - 1 особа (у термін до 05.06.2025);
- про організацію навчання дітей з особливими освітніми потребами – 1 особа;
- про надання довідок працівникам для ПФУ – 4 особи;
- про видачу довідок з місця роботи працівників – 3 особа;
- про видачу довідок щодо педагогічного навантаження педагогічних працівників – 4 особи;
- про видачу довідок щодо навчання дітей у закладі освіти – 52 особи;
- про надання характеристик здобувачам освіти – 2 особи.

Із загальної кількості звернень:

-організації освітнього процесу - 7 (11,6%).

Аналізуючи звернення за їх характеристикою, маємо такі дані:- за формою надходження: на особистому прийомі – 16; поштою, через уповноважену особу, через органи влади, через засоби масової інформації – 2.- за ознакою надходження: первинне – 39; повторне; дублетне; неодноразове; масове – відсутні;- за видами: заяви(клопотання) – 2; пропозиції (зауваження); скарги – відсутні;- за статтю авторів звернень: жінки – 32, чоловіки – 6;- за суб'єктами звернень: індивідуальні – 77, колективних та анонімних – немає;- за типом звернень: телеграма – 0; листи – 2; усно – 75;- за категоріями авторів звернень: одинока мати – 5; багатодітна сім'я –3; інші категорії – 13;- за соціальним станом авторів звернень: пенсіонер – 4; робітники – 5; селяни – 4; працівники бюджетної сфери – 15; державний службовець – 1; безробітний – 0; учень, студент – 0, військовослужбовець, підприємець, служитель релігійної організації, особа, що позбавлена волі, особа, воля якої обмежена - відсутні.

Відповідно класифікатора звернень громадян основні питання, що порушуються у зверненнях громадян:

За індексом 060 – Соціальна політика. Соціальний захист населення – 35 звернень;

За індексом 140 - Сімейна та гендерна політика – 2 звернень;

За індексом 170 - Освіта, наукова, науково-технічна, інноваційна діяльність та інтелектуальна власність – 40 звернень.

На всі звернення громадян надано відповіді у встановлений законодавством термін. Відповіді надано негайно. Повторних звернень не було.

Питання організації роботи із зверненнями громадян, усунення причин, що породжують обґрунтовані скарги, створення належних умов для реалізації громадянами наданого їм права особисто звертатися до посадових і службових осіб та задоволення їх законних вимог перебувають на постійному контролі керівництва закладу освіти. Щороку це питання розглядається на нараді при директору (Протокол №4 від 28.12.2024).

ДОПОВІДЬ

«Про стан виконавської дисципліни та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році у Лікарській гімназії»

За 2025 рік у Лікарській гімназії проведено комплексну роботу щодо забезпечення виконавської дисципліни та належної організації роботи зі зверненнями громадян. Особлива увага приділяється виконанню документів, що стосуються організації освітнього процесу, безпеки учасників освітнього процесу, дотримання стандартів освіти, кадрових питань, фінансової дисципліни та реагування на звернення громадян.

1. Виконавська дисципліна

Усі накази та розпорядження директора, а також доручення відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради виконувалися вчасно та в повному обсязі. Станом на 12.12.2025 прострочених доручень немає. Протягом року видано 95 наказів з основної діяльності та 79 – з кадрових питань, 14 – з адміністративно-господарської діяльності. Усі накази зареєстровано, доведено до виконавців під підпис, розміщено на сайті (за потреби) та в електронній системі документообігу.

Щомісячно проводився моніторинг виконання наказів та листів до виконання. За результатами 11 місяців 2025 року рівень виконання становить майже 100%. Ще 9 листів

Порушень трудової дисципліни серед педагогічного та технічного персоналу протягом року не зафіксовано. Два випадки з працівниками вирішено за допомогою службової записки та бесіди.

Ведеться чіткий облік і контроль за виконанням документів, що надійшли від Департаменту освіти Сумської ОДА, ДСЯО в Сумській області, відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради, правоохоронних органів, інших установ.

1.1. Статистика виконання розпорядчих документів

За звітний період до закладу надійшло 181 розпорядчих документів від органів управління освітою різних рівнів, інших організацій зокрема:

Джерело надходження	Кількість документів
Департамент освіти і науки Сумської ОВА	15
Відділ освіти, молоді та спорту Миколаївської СР	73
Миколаївська сільська рада	2
КЗ ЦРПП	45

Держпродспоживслужба ДСНС в Сумській області	3
ТЦК та СП	1
КЗ «ЦПО» МСР	21
Інші організації та установи	21
Всього	181

З цієї кількості 157 документи виконано у встановлені терміни, 10 — перебувають на виконанні станом на 12.12.2025 (строки виконання не порушено), 14 документи були надіслані для ознайомлення та врахування в роботі без необхідності окремого звітування.

1.2. Аналіз виконання

Виконання розпорядчих документів здійснюється під особистим контролем директора та заступника директора з навчально-виховної роботи. Усі документи після реєстрації розподіляються між відповідальними виконавцями, які зобов'язані забезпечити якість підготовки та своєчасне подання інформації до відповідних органів. Щотижня на нарадах при директорові аналізується стан виконання документів, здійснюється нагадування про строки виконання, обговорюються проблемні питання та визначаються додаткові заходи для підвищення виконавської дисципліни.

Випадків невиконання або порушення термінів виконання розпорядчих документів у 2025 році не зафіксовано. Усі документи, що потребували термінового реагування, були виконані вчасно. У разі виникнення об'єктивних причин, що унеможливили виконання у визначений строк, директором приймалося рішення про продовження строку виконання з обов'язковим інформуванням органу, що надіслав документ.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про звернення громадян» та Інструкції з діловодства, строки виконання розпорядчих документів становлять не більше одного місяця з дня їх надходження, а ті, що не потребують додаткового вивчення, — не пізніше 15 днів. У разі неможливості вирішити питання у місячний строк, термін може бути продовжено, але не більше 45 днів, з обов'язковим повідомленням заявника або органу, що надіслав документ.

У 2025 році всі розпорядчі документи виконувалися у встановлені строки. Для контролю за дотриманням термінів у школі впроваджено електронний моніторинг виконання документів. Відповідальні особи щотижня отримують нагадування про наближення строків виконання, що дозволяє оперативно реагувати на можливі затримки.

1.3. Організація контролю та звітності

У 2025 році в школі систематично проводилися заходи, спрямовані на підвищення виконавської дисципліни:

1. Щотижневі оперативні наради при директорові, на яких розглядалися питання виконання розпорядчих документів, аналізувалися причини можливих затримок, визначалися відповідальні за виконання конкретних завдань.
2. Внутрішній моніторинг виконання документів, що передбачав ведення журналу контролю електронного обліку, а також регулярне інформування керівництва про стан виконання.

3. Письмові та усні нагадування виконавцям про наближення строків виконання документів.

4. Проведення тематичних нарад з питань дотримання виконавської дисципліни, на яких розглядалися типові помилки, обговорювалися шляхи їх усунення, надавалися методичні рекомендації.

2. Організація роботи із зверненнями громадян

Робота із зверненнями громадян у Лікарській гімназії здійснюється відповідно до вимог законодавства України, зокрема Закону України «Про звернення громадян», Указу Президента України від 07.02.2008 № 109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування», постанови Кабінету Міністрів України від 14.04.1997 № 348 «Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян»

Згідно з Конституцією України, громадяни мають право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – відповідно до закону. Звернення громадян розглядаються в порядку, встановленому Законом України «Про звернення громадян».

Під час опрацювання звернень адміністрація закладу керується пріоритетом захисту та підтримки життєвих інтересів громадян і членів колективу. У роботі ми послідовно уникаємо зайвого затягування процедур, забезпечуємо предметний розгляд питань, надаємо необхідну підтримку, дотримуємося норм професійної ввічливості та поваги до відвідувачів, а також організуємо прийом громадян у чіткий і впорядкований спосіб. Ці принципи є основою нашої діяльності у сфері роботи зі зверненнями.

У 2025 році до школи надійшло 45 звернень громадян, з них:

- письмових — 5 (10%);
- електронних — 11 (25%);
- усних (на особистому прийомі) — 29 (65%).

Порівняно з 2024 роком кількість звернень зросла на 8% (у 2024 році — 38 звернення), що свідчить про зростання довіри громадськості до адміністрації школи та підвищення відкритості закладу.

Тематика звернень:

- організація освітнього процесу — 13;
- поведінка учнів та конфліктні ситуації — 4;
- організація дистанційного навчання — 3;
- матеріально-технічне забезпечення — 6;
- питання зарахування та відрахування — 10;
- інші (довідки, документи, консультації) — 9.

Основні питання, що порушуються у зверненнях громадян:

Індекс	Кількість звернень
070	13
080	3
090	2

130	1
170	1
300	25

Усі звернення зареєстровано в журналі обліку звернень громадян у день надходження. Терміни розгляду дотримані.

За результатами розгляду:
вирішено позитивно — 36;
надано роз'яснення — 9;
відмовлено — 0.

Особистий прийом громадян директором школи проводився щосереді та щоп'ятниці з 15:00 до 16:00 згідно з затвердженим графіком.

Інформація про графік прийому, контактні дані розміщені на стенді в холі школи та на офіційному сайті закладу.

Скарги та заяви повторного характеру протягом року не надходили.

Деякі звернення громадян, що надійшли у 2025 році:

Батьки учнів, які тимчасово перебувають за кордоном, звернулися з проханням організувати дистанційне навчання. Були надані роз'яснення щодо нових вимог МОН, організовані консультації для учнів та батьків, забезпечений доступ до завдань у дистанційному форматі.

Звернення матері учня 7 класу, відносно вчителя математики, яка на думку матері допускає прояви упередженого ставлення до її сина під час уроків, проведено службове розслідування, протокол №2 від 23.01.2025, надано відповідь матері, начальнику ВП №4 (м.Суми) Сумського РУП ГУНП, відділу освіти (травень 2025).

Звернення педагогічних працівників з приводу змін істотних умов праці відповідно до наказу МОН від 07.08.2024 №1112, надано роз'яснення на нараді.

Скарга батьків 8 класу від 25.11.2025 на можливість виконання всіх домашніх завдань у зв'язку з частим відключенням електроенергії. Проведено нараду вчителів, відкориговано обсяг домашніх завдань. Батькам надано відповідь 28.11.2025.

Звернення САП «Родючисть» ТОВ та ФГ «Натон» щодо кількості дітей, які навчаються в закладі та перебувають на території в межах області. Директорам надіслано листи 18.11.2025.

Основні проблеми:

1. Зростання навантаження на педагогічний колектив: У 2025 році спостерігалось збільшення кількості розпорядчих документів, що потребують оперативного реагування, а також зростання кількості звернень громадян. Це призводить до перевантаження працівників, особливо в умовах кадрового дефіциту та воєнного стану.
2. Кадровий дефіцит: Низький рівень заробітної плати та складні умови праці призводять до відтоку молодих педагогів, що ускладнює забезпечення якісного освітнього процесу.
3. Проблеми з організацією дистанційного навчання: Не всі учні мають доступ до якісного інтернету та необхідних гаджетів, що ускладнює організацію

дистанційного навчання у разі повітряних тривог або інших надзвичайних ситуацій, як то блекауту по всіх областях України.

Технічні та кадрові рішення:

1. Підвищення кваліфікації працівників: Організувати регулярні семінари, тренінги та наради з питань діловодства, виконавської дисципліни, роботи зі зверненнями громадян.

2. Посилення персональної відповідальності: Впровадити систему персональної відповідальності за дотримання строків виконання документів, передбачити заходи дисциплінарного впливу у разі порушень.

3. Вжити заходів для залучення молодих педагогів (стажування, співпраця з педагогічними коледжами, підвищення мотивації).

Контроль та аналіз:

1. Запровадити щоквартальний аналіз стану виконавської дисципліни та роботи зі зверненнями громадян із залученням представників педагогічного та батьківського колективів.

2. Розробити систему внутрішнього аудиту виконання розпорядчих документів та розгляду звернень громадян.

ДОПОВІДЬ

«Про стан виконавської дисципліни та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році у Северинівській гімназії»

На виконання Указу Президента України від 07.02.2008 № 109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування», вимог Конституції України, Закону України «Про звернення громадян», у Северинівській гімназії протягом 2025 року проводилася належна робота зі зверненнями громадян.

На початок року був виданий наказ від 02.01.2025 № 02-ОД «Про організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році». У закладі освіти ділова документація за пропозиціями (зауваженнями), заявами і скаргами громадян ведеться відповідно до Інструкції з діловодства за зверненнями громадян, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 348, окремо від інших видів діловодства. Розроблені та затверджена наказом (від 03.01.2023 №08-ОД) по гімназії Інструкція з діловодства зі зверненнями громадян у Северинівській гімназії, де чітко прописаний порядок розгляду письмових звернень громадян та письмових звернень громадян засобами електронного зв'язку, порядок розгляду звернень громадян, отриманих за допомогою засобів телефонного зв'язку. Призначено відповідального за роботу з ведення документації зі зверненнями громадян. Відповідальною особою за роботу із зверненням громадян є директор закладу. Прийом громадян зі зверненнями проводиться за графіком, який розміщений на сайті закладу освіти. Прийом громадян проводився директором щочетверга з 9.00 до 15.00 та заступником директора з НВР – щовівторка з 12.00 до 15.00. У закладі освіти ведеться журнал реєстрації письмових звернень громадян, заяв та скарг громадян і журнал особистого прийому громадян.

Протягом 2025 року до навчального закладу надійшло 69 письмових, звернень громадян:

1) заяв:

- від працівників закладу освіти – 41(прийняття, звільнення, відпустки)
- від батьків – 20 (4 на зарахування, 7 на відрахування, 3 на продовження інклюзивного навчання, 3 на організацію педагогічного патронажу, 3 на організацію сімейної форми навчання).

2) звернень:

- від працівників закладу освіти – 1 (щодо підвезення на екскурсію випускників 4 класу та їх батьків до с. Опішня Полтавської області)
- від батьків – 7 (про організацію змішаної форми навчання для учнів 1-3 класів)

Усних звернень – 50 (довідки про навчання, працевлаштування), 2 – характеристики.

Скарг до закладу освіти за 2025 рік не надходило.

Усі звернення громадян, що надійшли до закладу, ретельно опрацьовано. Питання, порушені у зверненнях, розглянуто в повному обсязі. Надано вичерпні відповіді та роз'яснення відповідно до чинного законодавства. Фактів безпідставного зволікання з вирішення порушених питань, недотримання термінів при розгляді заяв та звернень не зафіксовано.

У Северинівській гімназії щороку проводиться аналіз стану роботи зі зверненнями громадян, який заслуховується на нараді при директорі у грудні місяці.

ДОПОВІДЬ

«Про стан виконавської дисципліни та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році у Кровненській гімназії»

На виконання Указу Президента України від 07.02.2008 № 109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування», Закону України «Про звернення громадян», Конституції України, а також відповідно до внутрішніх нормативних документів закладу, у Кровненській гімназії протягом 2025 року здійснювалася робота із забезпечення виконавчої дисципліни та організації прийому й розгляду звернень громадян.

1. Умови діяльності закладу у 2025 році

З червня 2025 року Кровненська гімназія перебуває у режимі евакуації у зв'язку з безпековою ситуацією. У зв'язку з цим організація роботи здійснюється у змішаному форматі:

- педагогічні працівники — працюють дистанційно, забезпечують освітній процес у синхронному та асинхронному режимах;
- адміністрація (кабінет у м.Суми), технічні працівники — виконують службові обов'язки безпосередньо у приміщенні та на території закладу, контролюючи майно, документацію та організаційні процеси;
- службова документація ведеться у змішаному форматі (електронний і паперовий облік), з дублюванням важливих документів у хмарних сервісах.

Незважаючи на зміну умов роботи, робота зі зверненнями громадян та виконавська дисципліна збережені у повному обсязі.

2. Організація виконавської дисципліни

У 2025 році Кровненська гімназія забезпечувала належний рівень виконавчої дисципліни. Зокрема:

2.1. Виконання доручень та контроль строків

- доручення Відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради виконуються своєчасно;

- усі накази та розпорядження реєструються у журналі виконавської дисципліни;

- відповідальні особи забезпечують виконання вказівок у встановлені строки, із щомісячним моніторингом їх виконання.

2.2. Діловодство

- облік вхідної та вихідної кореспонденції здійснювався в паперових журналах;

- у зв'язку з евакуацією забезпечено додаткове резервне копіювання документації;

- за необхідності деякі документи надсилаються електронною поштою з накладенням КЕП.

2.3. Особливості у період евакуації

- частина документів виконується віддалено, що потребує додаткової координації між працівниками;

- адміністрація здійснює контроль за строками виконання через електронні форми обліку та регулярні онлайн-наради;

- важливі документи, які потребують фізичного підпису, оформлюються працівниками, що перебувають у закладі.

Порушень виконавської дисципліни протягом 2025 року не встановлено.

3. Робота зі зверненнями громадян у 2025 році

Робота проводилася відповідно до вимог Закону України «Про звернення громадян». Опрацьовано такі форми звернень:

- письмові звернення у паперовій формі (через адміністрацію);

- звернення через офіційні канали комунікації та телефонний зв'язок;

- звернення батьків під час онлайн-прийому.

3.1. Організаційні заходи

- діяв наказ про організацію роботи зі зверненнями громадян (оновлений на 2025 рік);

- відповідальною особою визначено директора закладу;

- графік прийому громадян оприлюднений на сайті (четвер з 10.00 – 16.00 год);

- у період евакуації запроваджено дистанційний прийом громадян через відеозв'язок, електронну пошту та у м.Суми.

3.2. Статистика та зміст звернень.

Протягом 2025 року надійшло 68 звернень (вказати фактичну кількість). Основні типи звернень:

- характеристика в опікунську раду – 2;
- довідки та характеристика випускникам — 5;
- звернення щодо зарахування учнів до 1 класу — 5;
- питання щодо форм навчання в умовах евакуації — 7;
- звернення щодо інклюзивного навчання — 2;
- запити батьків щодо організації дистанційного навчання — 9;
- довідки про форму навчання - 35
- звернення щодо тижневого навантаження — 12.

Усі звернення розглянуто вчасно, відповідь надано у межах строків, установлених законодавством.

3.3. Контроль та ведення документації:

- журнали реєстрації звернень громадян ведуться належним чином, сторінки пронумеровані та прошнуровані;
- архівні копії зберігаються у хмарному архіві;
- випадків відмови у прийнятті звернень не зафіксовано;
- анонімні звернення у 2025 році не надходили.

Попри зміну умов діяльності, евакуацію закладу та частковий дистанційний формат роботи, Кровненська гімназія у 2025 році забезпечила:

- належний рівень виконавської дисципліни;
- своєчасне та повне виконання доручень органів управління освітою;
- чітку організацію роботи зі зверненнями громадян;
- збереження документації та безперервність управлінських процесів;
- відкритість і доступність для батьків та громадськості.

ДОПОВІДЬ

«Про стан виконавської дисципліни та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році у Кровненському ЗДО «Пролісок»

Правова основа: Робота зі зверненням громадян здійснюється відповідно до Закону України «Про звернення громадян », Указу Президента України від 07.02.2008 №109 та інших нормативно-правових актів.

Умови функціонування: Кровненський заклад дошкільної освіти «Пролісок» тимчасово призупинив освітній процес враховуючи складну і нестабільну ситуацію на території громади, оголошення обов'язкової ситуації в селі та зменшення контингенту дітей у зв'язку з відсутністю умов для організації роботи чергових груп у змішаній чи очній формі з 01 вересня 2025 року. Робота з документацією, включаючи звернення громадян, здійснюється відповідальною особою дистанційно.

Кількість показників та види звернень.

Загальна кількість: За звітний період надійшло 38 звернень.

Категорії заявників: батьки вихованців, працівники ЗДО.

Типи звернень: заяви.

Канали надходження: телефонний зв'язок.

Аналізуючи роботу Кровненського ЗДО «Пролісок» зі зверненнями громадян в період евакуації є важливою для підтримки зв'язку з громадою та забезпечення реалізації їхніх прав. Переважна більшість звернень стосується життєво важливих питань, пов'язаних із дітьми та документацією.

Зміст і тематика звернень.

- довідки про місце навчання вихованців -4;
- довідки про місце роботи працівників закладу -4;
- заяви від батьків про зарахування -1 та відрахування вихованців-6;
- кадрові питання 23 -(заяви на вступ на роботу -2, на щорічні відпустки працівників -11, як учасника бойових дій -1, соціальна відпустка -1, відпустка без збереження заробітної плати-3).

Усі заяви, що надходять до закладу реєструються у день їх надходження в «Журнал звернень, пропозицій, заяв, скарг громадян». Журнал прошитий, пронумерований, скріплений печаткою та підписом директора. На усні звернення надається роз'яснення, в Журнал не фіксується.

Порушень терміну розгляду звернень не допущено. Скарг за 2025 рік до закладу не надходило. Всі звернення розглянуто і вирішено позитивно, надано вичерпні відповіді і пояснення.

Ураховуючи вищезазначене, колегія ухвалює:

1. Інформацію про виконавську дисципліну та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2025 році узяти до відома.

2. Відділу освіти, молоді та спорту та керівникам закладів освіти громади:

1) Забезпечити реалізацію вимог Законів України, «Про доступ до публічної інформації», «Про звернення громадян».

Термін: протягом 2026 року

2) Забезпечити дотримання вимог Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, у засобах масової інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.1997 № 348, а також застосування Класифікатора звернень громадян, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 858 (зі змінами).

Термін: протягом 2026 року

3) Установити особистий контроль за ходом розгляду звернень громадян. Не допускати формального ставлення до вирішення обґрунтованих заяв та скарг громадян та неналежного виконання службових обов'язків щодо розгляду звернень громадян; створювати умови для участі заявників у перевірці поданих ними заяв чи скарг; надавати можливість знайомитися з матеріалами перевірок відповідних звернень, не допускати надання неоднозначних, необґрунтованих або неповних відповідей на звернення громадян, додержанням вимог чинного законодавства при їх розгляді.

Термін: постійно

4) Звернути увагу на повторні звернення громадян, з'ясувати причини, що породжують повторні звернення громадян.

Термін: протягом 2026 року

5) Забезпечити контроль за дотриманням графіків і порядку прийому громадян працівниками відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради, а також адміністраціями закладів освіти громади. Графіки

особистого прийому керівництвом розмістити в доступному для громадян місці, а також телефонів «гарячих» ліній, «телефону довіри» тощо.

Термін: протягом 2026 року

б) Щороку аналізувати стан роботи зі зверненнями громадян, виявляти найбільш гострі, суспільно значущі проблеми та інформувати населення про стан роботи зі зверненнями громадян на офіційних веб-сайтах.

Термін: протягом 2026 року

Рішення №2
колегії відділу освіти, молоді та спорту
Миколаївської сільської ради
від 06 січня 2026 року

**Про стан спортивно-масової роботи
на території Миколаївської сільської
територіальної громади у 2025 році**

Заслухавши та обговоривши доповідь провідного спеціаліста відділу освіти, молоді та спорту Мирослави Гаврилук про стан спортивно-масової роботи на території Миколаївської сільської територіальної громади у 2025 році, колегія відзначає:

Одним із пріоритетних напрямків роботи відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради Сумського району є виконання заходів Програми розвитку фізичної культури та спорту на території Миколаївської сільської ради на 2025-2026 роки (далі Програма) (рішення 55 сесії восьмого скликання від 19.12.2024 №33).

Основними завданнями цієї Програми є:

- забезпечити об'єднання зусиль зацікавлених у розвитку фізичної культури і спорту широких верств населення Миколаївської сільської територіальної громади;
- сформувати у населення сталі традиції та мотивації щодо фізичного виховання і спорту, як важливих чинників забезпечення здорового способу життя;
- удосконалити форми залучення різних груп населення до регулярних та повноцінних занять фізичною культурою і спортом за місцем їх проживання, навчання, роботи та у місцях масового відпочинку;
- сформувати систему дитячого та молодіжного спорту;
- удосконалити систему формування та підготовки збірних команд різних вікових категорій з різних видів спорту;
- відзначити спортсменів, їх тренерів за активну участь та зайняті відповідні місця в місцевих, районних, обласних та загальноукраїнських змаганнях, турнірах, матчах та інших спортивних заходах матеріальними винагородами;
- поліпшення результатів виступів спортсменів та команд громади в місцевих, районних і обласних змаганнях;
- збільшення кількості дітей та молоді охоплених спортивними гуртками;
- забезпечення населення вуличними спортивними майданчиками;

– підвищення рівня інформаційно-просвітницької діяльності та пропагандистської роботи серед населення щодо здорового способу життя.

Розвитком фізичної культури та спорту на території Миколаївської сільської територіальної громади займаються: Миколаївська сільська рада, відділ освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради, аматорські футбольні команди, активісти.

Для створення належних умов для заняття спортом та фізичною культурою були виконані такі кроки:

1. Навчальний процес з фізичної культури в закладах освіти громади здійснюють 5 педагогічних працівників. З них мають кваліфікаційну категорію: спеціаліст вищої категорії – 2 вчителів, спеціаліст II категорії – 2 чол., спеціаліст – 1 чол.

2. На території Миколаївської сільської територіальної громади діє Комунальний заклад «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради, в якому функціонує один футбольний гурток: на базі Миколаївського ліцею Миколаївської сільської ради (19 вихованців), Северинівської гімназії Миколаївської сільської ради (18 вихованців).

3. Учні закладів освіти громади систематично беруть участь у змаганнях різного рівня.

У новому сезоні «Пліч-о-пліч Всеукраїнські шкільні ліги» 2025/2026 р.р. заклади загальної середньої освіти Миколаївської сільської ради були зареєстровані на змагання у таких видах спорту: спортивне орієнтування юнаки (5-9 класи) та дівчата (5-9 класи), масовий футбол учні/ учениці (1-4 класи), масовий футбол учні/ учениці (5-9 класи), настільний теніс, волейбол.

Для проведення тренувань та змагань I та II етапів нового сезону «Пліч-о-пліч Всеукраїнські шкільні ліги» у 2025 році була здійснена оплата оренди спортивного залу СумДУ на суму 30,8 тис.грн.

Всі ці заходи сприяють тому, що дитячі команди громади беруть участь у різних спортивних змаганнях та показують достойні результати, а саме:

– у попередньому сезоні «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги», що завершилися навесні 2025 року, наша громада була представлена командами Миколаївського ліцею та Северинівської гімназії. 25 березня 2025 року команда Миколаївського ліцею Миколаївської сільської ради взяла участь у III (районному) етапі змагань «Пліч-о-пліч Всеукраїнські шкільні ліги» з футзалу. 17 травня 2025 року команда Северинівської гімназії Миколаївської сільської ради взяла участь у III (районному) та IV (обласному) етапах змагань «Пліч-о-пліч Всеукраїнські шкільні ліги» зі спортивного орієнтування. На районному етапі команда юнаків посіла I місце, команда дівчат II місце. Такі високі результати хлопців дали змогу взяти участь у обласному етапі, де вони посіли високе III місце;

– у березні 2025 року команда Миколаївського ліцею Миколаївської сільської ради взяла участь у змаганнях із настільного тенісу у обласному етапі змагань у рамках Всеукраїнського фізкультурно-оздоровчого заходу серед учнів та учениць «Шкільні ігри»;

– до Дня фізичної культури та спорту разом з вихованцями КЗ «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради та КЗ ПО «Садівський будинок дітей та юнацтва» Садівської СР були проведені змагання зі спортивного орієнтування та водного туризму;

– до Дня Прапора вихованці гуртка КЗ «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради взяли участь у футбольному турнірі «Сила Нації»;

– проводяться футбольні матчі з командами інших громад: 31 жовтня 2025 року був проведений відкритий турнір із футболу «Гол-Галактика» між дитячими командами Миколаївської сільської територіальної громади та Садівської сільської територіальної громади (на території міста Суми);

Вихованці КЗ «Центр позашкільної освіти» беруть активну участь у спортивному житті громади, району, області, а саме:

– у квітні 2025 року діти взяли участь у Чемпіонат Сумської області серед юніорів та юнаків з велосипедного туризму, де показали високі результати: із 13 учасників – 8 призових місць;

– з 8 по 12 травня 2025 р. команда вихованців фізкультурно-спортивного гуртка взяла участь у Кубку України з велосипедного туризму - відкритих змаганнях з велотуризму пам'яті Андрія Куцевалова, який проходив у м.Буча Київської області. У підсумку маємо бронзового призера на дистанції «Тріал»;

– до Дня фізичної культури та спорту для вихованців КЗ «ЦПО» Миколаївської сільської ради відбулися змагання з водного туризму та спортивного орієнтування у м.Суми;

– педагогічні працівники та вихованці КЗ «ЦПО» Миколаївської сільської ради взяли участь у навчально-практичному семінарі зі спортивного туризму, який проходив на території Великорублівської сільської територіальної громади Полтавського району Полтавської області.

На всі транспортні витрати, які були пов'язані з участю спортсменів у змаганнях різного рівня, було виділено 5,4 тис.грн.

4. Заклади освіти забезпечені необхідним спортивним інвентарем для проведення уроків з фізичної культури, змагань, естафет тощо.

5. У Миколаївській сільській територіальній громаді функціонують 4 аматорські команди з футболу та футзалу, які беруть активну участь у змаганнях різного рівня та демонструють гарні результати, а саме:

– три команди Миколаївської сільської територіальної громади взяли участь у Відкритому Чемпіонаті міста Суми з вуличного футболу 9Х9 на честь Героїв України. Переможцями Першої ліги стала команда ФК «Лікарське-Натон». Участь також брала команда ЕФК «Олександрія». Срібними призерами Вищої ліги Чемпіонату м.Суми з вуличного футболу 9Х9 стала команда ФК«Колос» с.Северинівка;

– три команди (ФК «Колос» с.Северинівка, ЕФК «Олександрія» та ФК «Натон») взяли участь у Літньому чемпіонаті Сумської області з футзалу. ФК «Колос» с.Северинівка (Ліга Європи) та ЕФК «Олександрія» (Ліга Націй) здобули перемоги у своїх лігах;

– чотири команди Миколаївської сільської територіальної громади (ФК «Колос» с. Северинівка, ФК «Likarske», ЕФК «Олександрія», ФК «Натон») зареєстровані у зимовому Чемпіонаті АФС з футзалу (листопад 2025-березень 2026 рр.).

На оплату внесків за участь команд громади у перелічених змаганнях було використано 300,0 тис. грн.

Окремо відзначимо, що ФК «Колос» с. Северинівка брала участь у «Кубку Михайла Фоменка», де вкотре здобула впевнену перемогу.

Для забезпечення футбольних команд Миколаївської сільської ради футбольною формою та спортивним інвентарем у 2025 році було використано 30,0 тис. грн. Також окремо було виділено 29,2 тис. грн на спортивну форму та інвентар для ФК «Колос» с. Северинівка, оскільки тільки ця команда бере участь в обласних змаганнях з футболу.

6. У 2024/2025 н. р. була призначена стипендія Куценко Анастасії, учениці 9 класу Северинівської гімназії Миколаївської сільської ради, за зайняте I місце на всеукраїнському етапі (Чемпіонат України з велосипедного туризму) у розмірі 1 500 грн на місяць.

На жаль, воєнний стан, безпекова ситуація в регіоні, оголошення обов'язкової евакуації у громаді унеможливають виконання усіх планових показників та спортивних заходів. Однак, у цілому, незважаючи на часткове виконання запланованих заходів, мета Програми досягнута, навіть якщо це відбувалося поза межами громади.

Ураховуючи вищезазначене, колегія ухвалює:

1. Інформацію про створення умов для занять фізичною культурою і спортом серед учнівської молоді у 2025 році взяти до відома.

2. Керівникам закладів загальної середньої освіти сприяти організації, проведенню та участі закладів освіти у різних спортивних змаганнях, зокрема й у I-III етапах «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги».

Термін: до березня 2026 року

3. Відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради Сумського району продовжувати роботу щодо створення умов для занять фізичною культурою та спорту на території громади.

Додаток 3
до наказу відділу
освіти, молоді та спорту
08.01.2026 № 05-ОД

Рішення №3
колегії відділу освіти, молоді та спорту
Миколаївської сільської ради
від 06 січня 2026 року

Про стан організації національно-патріотичного виховання у закладах загальної середньої освіти громади

Заслухавши та обговоривши інформацію директора Миколаївського ліцею Антоніну Воду та співдоповідачів (Любов Куценко, Аллу Крамаренко, Надію Чечель), які поінформували про стан організації національно-патріотичного виховання у закладах загальної середньої освіти громади *(доповіді додаються)*, колегія відзначає:

ДОПОВІДЬ
«Про стан організації національно-патріотичного виховання у Миколаївському ліцеї»

У сучасних умовах, коли Україна бореться за свою незалежність та територіальну цілісність, питання національно-патріотичного виховання молодого покоління набуває особливої актуальності. Освітній процес відіграє ключову роль у формуванні свідомої та відповідальної особистості, здатної захищати інтереси своєї Батьківщини. Під впливом останніх подій у нашій країні назріла необхідність на перше місце поставити саме національно-патріотичне виховання.

Організація роботи закладу освіти з національно-патріотичного виховання передбачає виховання всесторонньо розвиненої особистості, здатної творчо мислити, активно творити в духовній і матеріальній сферах, самостійно й колективно виконувати суспільно важливі завдання, адекватно реагувати на виклики сучасності, пов'язані з боротьбою українського народу за незалежність.

З метою здійснення національно-патріотичного виховання здобувачів освіти проводились відповідні тематичні просвітницькі заходи, які передбачали увічнення пам'яті воїнів, що загинули, захищаючи Батьківщину; формування розуміння кожним громадянином своєї ролі і місця в служінні Україні, особистої відповідальності щодо виконання військового обов'язку в рядах Збройних Сил України; виховання гордості за Україну; формування глибокої пошани і шанування символів, символіки та історичних святинь України. .

Під час організації та проведення військово-патріотичної роботи класні керівники керувались наступними нормативно-правовими актами:

- Державна цільова соціальна програма з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року. (Постанова КМУ № 864 від 30.07.2024 року).

- Постанова Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2023 р. № 1322 «Про схвалення Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках»

- Закон України від 13.12.2022 № 2834-IX «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»

- Лист МОН від 10.06.2022 № 1/6267-22 "Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України"

- Закон України “Про правовий статус та вшанування пам’яті борців за незалежність України у ХХ столітті”. 2015, № 25 (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 3005-IX від 21.03.2023).

- Закон України “Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років”.2015, № 25, ст.191). Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2849-IX від 13.12.2022, № 3107-IX від 29.05.2023.

- Постанова Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 р. № 932“Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки”.

- Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року”.(Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ№ 1451 від 27.12.2022.

-Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року. (Наказ МОН від 06.06.2022 №527 “Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України).

Адміністрацією закладу освіти були видані накази по закладу освіти для успішної реалізації завдань національно – патріотичного виховання:

1. Наказ № 69-од від 06.08.2025 року «Про виконання плану заходів з відзначення у 2025 році Дня пам’яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України»;

2. Наказ № 89-од від 01.09.2025 «Про організацію виховної роботи у закладі освіти у 2025/2026 н.р»;

3. Наказ № 90-од від 01.09.2025 «Про організацію національно – патріотичного виховання здобувачів освіти у 2025/2026 н.р.»;

4. Наказ № 107-од від 16.10.2025 «Про проведення I етапу XVI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Т. Г. Шевченка у 2025/2026 н.р.»;

5. Наказ № 111-од від 31.10.2025 «Про проведення I етапу XXVI Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика»;

6. Наказ № 115-од від 14.11.2025 «Про проведення заходів до Дня захисту дітей у 2025 році».

Для успішного виконання поставлених завдань вчителі дотримуються таких основних педагогічних вимог:

- здійснювати національно-патріотичне виховання з урахуванням вікових, індивідуальних та національних особливостей учнів;
- дотримуватися принципу наступності в навчанні та використанні форм і методів національно-патріотичного виховання;
- вміло поєднувати національно-патріотичне виховання з моральним, трудовим і фізичним вихованням;

У 2025/2026 навчальному році План виховної роботи ліцею, виховні плани класних керівників складено відповідно до плану дій щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року.

З початку 2025/2026 навчального року в ліцеї проведено :

1. Акція «Сонях пам'яті» до Дня пам'яті захисників України які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України , 29.08.2025
2. Вшанування пам'яті загиблих випускників Миколаївського ліцею Вадима Стеценка, Валерія Води, 30.08.2025
3. Перший урок «Моя Україна: пам'ять, сила і майбутнє» 01.09.2025;
4. Урок мужності «Разом заради миру!», 21.09.2025.
5. Фотовиставка онлайн «Ходить гарбуз по городу», 24.09.2025;
6. Конкурс онлайн коротких історій про улюблену книгу українського письменника до Дня бібліотек. 30.09.2025;
7. Онлайн привітання з Днем захисників та захисниць України, 01.10.2025;
8. Участь у написанні Всеукраїнського диктанту національної Єдності , 27.10.2025;
9. До Дня пам'яті про 82-гу річницю визволення України від нацистських окупантів - Урок пам'яті «Пам'ятаємо минуле заради майбутнього», 27.10.2025.
10. Довгострокова акція «Говоримо українською!» , протягом 2025/2026 н.р.
11. Участь у конкурсі молодіжних ініціатив ветеранської тематики «Громада та ветерани: сила співпраці», 06.11.2025;
12. Участь у Міжнародному конкурсі знавців української мови ім. П. Яцика, .
13. Участь у Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Т. Шевченка,
14. Участь у обласному літературному конкурсі «Проба пера».
15. Привітання онлайн з днем захисту дітей, 20.11.2025.
16. Участь у Всеукраїнській акції «Де б ти не був, запали свічку пам'яті!», 15.11.2025.
17. До Дня Гідності та Свободи. Відеожурнал «Україна - країна нескорених».
18. Участь в акції «Серце гідності», 21.11.2025;
19. Відеофлешмоб «Ми – вільні!», 21.11.2025;

20. Участь у обласному краєзнавчому турнірі «Краєзнавчі скарби рідного краю».

21. Участь у обласному фестивалі родинних гербів «Я. Родина. Україна».

22. Створення відеоряду «1 хвилина про незламність» до Дня ЗСУ, 05.12.2025

23. Участь у конкурсі малюнків «Портрет святого Миколая», 06.12.2025.

24. Відеозвернення дітей «Дякуємо Миколаю. Мріємо про мир!», 06.12.2025.

25. Участь у флешмобі «Хустка єднає», 07.12.2025.

Національно-патріотичне виховання в ліцеї охоплює всіх учасників навчально-виховного процесу, особливо вагомий внесок в цю справу докладають учителі суспільно-гуманітарного циклу, формуючи у дітей не лише національний, патріотичний, а й громадянський компонент виховання. Вивчення української мови, історії, географії, української літератури, правознавства, громадянської освіти, захисту України спрямовано на формування переконливого почуття патріотизму і національної свідомості дітей, знань про права і свободи громадян, сутність громадянського суспільства. Важливу роль у цьому відіграє особистий приклад самого педагога, його погляди та практичні дії, що є взірцем для наслідування. Національно-патріотичне виховання громадянина здійснюється кожним нашим педагогом на кожному уроці та в позаурочний час.

Важлива роль у формуванні патріотизму належить батькам, родині. Класні керівники, адміністрація закладу намагається залучати батьків учнів до активної участі у навчально-виховний процес, організацію та проведення позакласних виховних заходів, які показують єдність поколінь, загальнолюдських поглядів та цінностей.

ДОПОВІДЬ

«Про стан організації національно-патріотичного виховання у Лікарській гімназії»

Національно-патріотичне виховання у 2025 році у Лікарській гімназії здійснювалося відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, державних стратегічних документів, річного плану роботи закладу освіти та локальних нормативно-правових актів. Педагогічний колектив забезпечував формування в учнівської молоді активної громадянської позиції, національної самосвідомості, почуття гідності, любові до Батьківщини, шанобливого ставлення до історії та героїв України, готовності до участі у захисті державних інтересів.

У 2025 році патріотичний компонент був інтегрований у всі напрями виховної роботи школи: освітній процес, діяльність класних колективів, роботу бібліотеки, учнівського самоврядування, позакласну та позашкільну активність здобувачів освіти. Значну увагу приділяли використанню сучасних онлайн-форм діяльності, що дозволило залучити учнів усіх вікових категорій під час дистанційного навчання.

Протягом року педагогічний колектив працював над реалізацією виховних завдань через:

- планування системної роботи з патріотичного виховання в класних колективах;
- проведення єдиних виховних годин та інформаційних заходів, інтегрованих у ключові державні та пам'ятні дати;
- співпрацю із закладами позашкільної освіти, зокрема Центром позашкільної освіти Миколаївської сільської ради;
- участь у творчих конкурсах, флешмобах, всеукраїнських акціях;
- залучення родин учнів до спільних патріотичних ініціатив;- використання цифрових інструментів, онлайн-ресурсів, мультимедійних засобів.

Упродовж року педагоги систематично підвищували свою компетентність у питаннях громадянської освіти, психологічної підтримки дітей в умовах війни, методики проведення інтерактивних патріотичних заходів в онлайн-форматі.

Основні напрями та результати роботи.

1. Відзначення державних і пам'ятних дат.

У 2025 році в гімназії проведено значну кількість тематичних заходів, спрямованих на збереження історичної пам'яті українського народу. Серед них:

- День Соборності України: години спілкування «Україна – єдина країна», «Моя Україна – соборна, вільна»; використання інтерактивних завдань, онлайн-відео та творчих вправ.

- День пам'яті Героїв Крут: виховні години «Крути. Бій за майбутнє», перегляд документальних матеріалів, обговорення героїзму молоді.

- День спротиву окупації АР Крим: виховні години «Крим – це Україна», інформаційна онлайн-виставка «Український Крим».

- День Героїв Небесної Сотні: тематичні години спілкування, перегляд фільмів, вшанування пам'яті.

- Річниця повномасштабного вторгнення РФ в Україну: проведення єдиної виховної години «24.02.2022... Без права на забуття».

- День Чорнобильської трагедії: уроки пам'яті «Чорнобиль – рана України».

- День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні: виховні години «Пам'ятаємо! Перемагаємо!».

- День Гідності та Свободи: години спілкування «Україна – територія гідності й свободи», загальношкільна онлайн-лінійка «Нація нескорених».

- День пам'яті жертв Голодоморів: акція «Свічка пам'яті».

- День Збройних Сил України: години спілкування «Мій герой носить форму ЗСУ».

Усі заходи сприяли формуванню відповідального ставлення до історії України, розвитку критичного мислення, вміння оцінювати події минулого через призму сьогодення.

2. Розвиток національної ідентичності, любові до української культури та мови.

Протягом року проводилися:

- патріотичні читання «З Україною в серці», «Дочка Прометея», «Пророче слово Тараса»;

- конкурси плакатів і малюнків: «Україна без війни», «Моя Україна – вільна і сильна», «Україна – єдина»;
- мовні вікторини і квест-гри: «У пошуках скарбів рідної мови», «Подорож океаном рідної мови»;
- участь у написанні Радіодиктанту національної єдності;
- виставки та флешмоби: «Хустку одягаю – перемогу закликаю!», «Вишиванку одягаю – Україну прославляю», «Моя прекрасна Україна».

Робота сприяла формуванню в учнів шанобливого ставлення до культурної спадщини, традицій, символів українського народу.

3. Громадянська активність і волонтерська діяльність.

Важливим складником патріотичного виховання стала участь школярів у соціально значущих акціях:

- волонтерська акція «Посилка з дому» для підтримки воїнів-земляків;
- участь у всеукраїнських ініціативах «Сонях», «Пам'ятаємо»;
- флешмоби «Діти України хочуть миру», «Я люблю Україну»;
- акція «Голуб миру», «Щасливе мирне дитинство».

Такі заходи формують у здобувачів освіти емпатію, відповідальність, готовність до особистої участі у підтримці держави та її захисників.

4. Формування історичної пам'яті та громадянської позиції через інтерактивні та мультимедійні формати.

Педагоги активно застосовували:

- відеопрезентації та онлайн-екскурсії («Віртуальна екскурсія історичними місцями України», екскурсія «Опішня – країна горщиків та мрій»);
- цифрові платформи, інтерактивні завдання, хмарні ресурси;
- онлайн-формати групової роботи, відеофлешмоби, колективні творчі проекти.

Такі підходи зробили виховні заходи сучасними, доступними й цікавими для дітей різних вікових груп.

У 2025 році у гімназії було налагоджено співпрацю з родинами учнів: участь батьків у флешмобах, конкурсах, акціях, майстер-класах дозволила створити єдиний виховний простір «школа–родина–громада». Батьки підтримували патріотичні ініціативи, сприяли організації заходів, допомагали у проведенні благодійних акцій.

Також гімназія співпрацювала з місцевими установами культури, позашкільними закладами, бібліотекою, що забезпечило ширший доступ дітей до культурно-мистецьких ресурсів.

Унаслідок реалізації системи заходів у школі спостерігається:

- підвищення рівня громадянської свідомості й національної ідентичності учнів;
- зростання їхнього інтересу до історії, культури й традицій України;
- активна участь школярів у творчих конкурсах, флешмобах, акціях;
- формування в учнів відповідальності, уміння співпрацювати, толерантності, самоповаги та поваги до інших;
- поглиблення взаємодії педагогів, батьків та учнів у питаннях національно-патріотичного виховання.

Виховні заходи, проведені у 2025 році, сприяли зміцненню морально-психологічної стійкості учнів, підтримці позитивного світогляду та розвитку життєвих компетентностей у складних умовах сьогодення.

Попри значні досягнення, педагогічний колектив визначає такі напрями для подальшого вдосконалення:

- розширення участі учнів у регіональних та всеукраїнських просвітницьких ініціативах;
- підвищення рівня інтеграції патріотичного компоненту в освітні предмети;
- подальше використання інтерактивних технологій і цифрових платформ;
- активізація проєктної діяльності з громадянської освіти;
- розширення співпраці з військовими частинами, державними структурами, громадськими організаціями, ветеранами, волонтерами.

Робота з національно-патріотичного виховання у Лікарській гімназії у 2025 році була системною, послідовною, змістовною та різноплановою. Заклад освіти створив умови для формування в учнів патріотичних цінностей, відповідального ставлення до своєї держави, її традицій і культурної спадщини.

Проведені заходи відповідають сучасним вимогам державної політики у сфері виховання, сприяють розвитку громадянської компетентності й становленню молодого покоління як активних, свідомих та незламних громадян України.

ДОПОВІДЬ

«Про стан організації національно-патріотичного виховання у Северинівській гімназії»

Національно-патріотичне виховання здобувачів освіти сьогодні є одним із ключових завдань сучасної української школи. Воно виступає не лише як освітній компонент, а як стратегічний фактор розвитку національної свідомості, формування громадянської активності та утвердження правових цінностей у зростаючого покоління. В умовах війни та глобальних викликів ми особливо гостро усвідомлюємо, що майбутнє держави залежить від того, наскільки молодь відчуває свою причетність до української нації, наскільки вона готова брати відповідальність за її розвиток і захист.

Патріотичне виховання починається з любові до рідної мови, культури, традицій, історії. Саме через пізнання свого коріння, через усвідомлення величчя української історії та героїзму нашого народу формується національна свідомість учнів. Важливо, щоб кожна дитина відчувала гордість за державні символи, знала історію боротьби за незалежність, розуміла значення таких понять, як свобода, гідність, єдність.

Робота з національно-патріотичного виховання дітей та молоді у Северинівській гімназії ґрунтується на таких нормативно-правових документах:

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 №527, «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року»;
- Указ Президента України від 18.05.2019 № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2021 № 673 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки»;

- Обласна цільова програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2022-2026 роки;

- Обласна комплексна програма захисту та підтримки ветеранів та членів їх сімей на 2024-2027 роки;

Згідно з річним планом роботи закладу педагогічний колектив працює над виховною проблемою: «Виховання компетентної конкурентоспроможної, здорової особистості, патріота, громадянина України на засадах духовності, моральності, толерантності, патріотизму, життєтворчості засобами новітніх виховних технологій».

У закладі освіти на початок 2025 року розроблено та затверджено наказом План заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання у 2025 році (наказ від 08.01.2025 №09-ОД). Діє рада з національно-патріотичного виховання, склад якої затверджується наказом на початок навчального року.

Під час проведення виховних заходів заклад освіти використовує такі напрями роботи з національно-патріотичного виховання учнів:

- формування патріотизму, відповідальності за долю нації, держави;
- виховання розуміння високої цінності українського громадянства, внутрішньої потреби бути громадянином України;
- формування поваги до Конституції України, державної символіки: Герба, прапора, Гімну України;
- збереження і продовження українських культурно-історичних традицій;
- виховання шанобливого ставлення до рідних святинь, української мови, історії, національних героїв;
- формування національної свідомості, людської гідності, любові до рідної землі, родини, народу;
- формування соціальної активності;
- виховання правової культури особистості;
- формування й розвиток духовно-моральних і загальнолюдських цінностей;
- формування в учнів потреби до праці як першої життєвої необхідності, високої цінності й головного способу досягнення життєвого успіху
- виховання здатності протидіяти проявам аморальності, правопорушень, бездуховності, антигромадській діяльності.

Робота за даними напрямками є системною і здійснюється через наскрізний виховний процес.

Заходи, які проводяться в закладі освіти спрямовані на формування у здобувачів освіти почуття патріотизму, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності, готовності у майбутньому до виконання обов'язків із захисту незалежності та територіальної цілісності

держави, усвідомлення громадянського обов'язку із розвитку успішної країни та забезпечення власного добробуту в ній.

Протягом 2025 року учасники освітнього процесу брали участь у таких заходах:

- Проект «Комплексна підтримка постраждалого від війни населення у важкодоступних громадах Сумської області», реалізованим ГО «Сумське громадське коло»;
- Захід «Слава Героям Небесної Сотні!»;
- Майстер-клас виготовлення журавликів, як символу пам'яті полеглих героїв Небесної сотні;
- Захід «Україно, твоя сила в єднанні!»;
- Захід «Пам'ятай про Крути!»;
- Онлайн-флешмоб «Єдина країна – єдиний народ» до Дня Соборності України;
- Конкурс «Україна – це ми» до Дня Соборності України;
- Урок пам'яті "Крим - це Україна";
- Перегляд відеопрезентацій та фільмів «26 лютого – День спротиву окупації Автономної Республіки Крим», «Хайтарма»;
- «Наймасовіша онлайн руханка», організована ГО «Ukraine Active»;
- На підтримку збройних сил України, у тому числі безстрокових акцій «Ми разом», «Подаруй солдату радість», «Коробка теплоти», привітання з Великоднем;
- Тренінг «Сильні змінами»;
- Спортивно-навчальний захід «Реалізація військово-прикладних умінь і навичок учнів у навчальному середовищі»;
- Онлайн-курс «Мінна небезпека для дітей», організований ГО "Асоціація саперів України";
- Виставка рукописних текстів до Дня ручного письма;
- Конкурс читців художніх творів Тараса Шевченка;
- Участь у V Всеукраїнському інтернет-флешмобі «Ми нащадки Кобзаря», присвяченого 211 річниці від дня народження Тараса Шевченка;
- Година спілкування "Сила не скорених" до Дня українського добровольця;
- Майстерка з розпису писанок;
- Всеукраїнський вишкіл «Гвардієць – 2025», військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);
- Квест «Відкрий Україну: таємниці предків» до Дня незалежності України;
- Флешмоб до Дня братів і сестер «Рідніше немає по крові»;
- Інтерактивна година «Символи України — оберіг нації» до Дня пам'яток історії та культури;
- Година спілкування "Час нескорених: Від героїв минулого до захисників сьогодення";
- Виховний захід міст крізь час: "Пам'ятаємо заради майбутнього";
- Майстер-клас по виготовленню «червоного маку» «Зоріють маки пам'яті»;

- Флешмоб до Дня матері «Дякую, Мамо!»;
- Участь у Всеукраїнському уроці національної ідентичності;
- Відео до Дня вишиванки «Сила в орнаменті»;
- Екскурсія до національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному на Полтавщині;
- Участь у Кубку України з велосипедного туризму пам'яті Андрія Куцевалова;
- Конкурс робіт юних фотоаматорів «Моя країна – Україна!» номінація «Пейзаж»;
- Конкурси малюнків, плакатів «Віримо в перемогу», «Україна понад усе», «За мир і свободу», «З Україною в серці», «Ми за мир!»;
- Практичні заняття з тактичної медицини з представником ювенальної поліції;
- Конкурсі «За нашу свободу» до Дня захисників та захисниць України;
- Захід до Дня захисників та захисниць України «Вклонімося мужнім»;
- Участь у Всеукраїнському радіодиктанті національної єдності;
- Конкурс коротких історій про книгу до Всеукраїнського Дня бібліотек;
- Виховний захід до Дня пам'яті жертв голодомору "Свічка пам'яті";
- Участь у XVI Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;
- Фото флешмоб до Дня хустки "Хустка єднає";
- Участь в Обласних змаганнях зі спортивного орієнтування «Призи Святого Миколая»;
- Участь у роботі волонтерської спільноти – в'язання захисних сіток, виготовлення окопних свічок тощо.

Національно-патріотичне виховання наскрізно пронизує освітній процес, базується на національній історії, знанні та відстоюванні своїх прав, виконанні конституційних і громадянських обов'язків, відповідальності за власне майбутнє, добробут та долю країни, охоплює всіх учасників освітнього процесу, сприяє формуванню у дітей та утвердженню у педагогів і батьків національних та загальнолюдських цінностей, особистісних якостей, що притаманні громадянину України.

Під час освітнього процесу щоденно о 9.00 педагоги, учні та працівники закладу освіти вшановують загиблих українців від руки російського окупанта хвилиною мовчання. Вивчається Державний гімн, історія та зміст державних символів, виховується повага до державної атрибутики, проводяться масові заходи щодо ознайомлення з українською культурою та традиціями.

У закладі освіти та у всіх навчальних кабінетах в наявності куточки державної символіки.

Питання національно-патріотичного виховання розглядаються на засіданнях МО класних керівників, класних батьківських зборах, оперативних нарадах, нарадах при директору, педагогічних радах.

Педагогічних радах:

- Про національно-патріотичне виховання здобувачів освіти як фактор розвитку національної свідомості, громадянської активності, правових цінностей зростаючого покоління (протокол №3 від 25 листопада 2025 року)

Нарадах при директору:

- Про підсумки виховної роботи за 2024/2025 н.р. (протокол №10 від 30.05.2025).

Педагогічний колектив та працівники гімназії працюють над благоустроєм пам'ятників воїнам Великої Вітчизняної війни та жертвам Голодоморів 1932-1933 років які знаходяться на території с. Северинівка.

Таким чином, національно-патріотичне виховання – це комплексний процес, який формує цілісну особистість: свідому, активну, правову. Як писала Ліна Костенко: *«Нації вмирають не від інфаркту. Спочатку їм відбирає мову»*. Наше завдання – зробити так, щоб молодь не лише зберегла мову й культуру, а й перетворила їх на рушійну силу розвитку України. Виховуючи національну свідомість, ми виховуємо громадян, які зможуть забезпечити процвітання держави, її демократичний розвиток і гідне місце у світі.

ДОПОВІДЬ

«Про стан організації національно-патріотичного виховання у Кровненській гімназії»

Національно-патріотичне виховання – це цілеспрямована діяльність, спрямована на формування у молоді високої патріотичної свідомості, любові до України, поваги до її історії, культури та державних символів, а також готовності до виконання конституційного обов'язку із захисту національних інтересів. Цей процес забезпечує розвиток громадянської активності, соціальної відповідальності та готовності до участі у розбудові демократичної держави.

У Кровненській гімназії здійснюється системна робота з організації національно-патріотичного виховання учнів відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, наказу МОН від 06.06.2022 року №527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти», методичних рекомендацій МОН України, «Про методичні рекомендації щодо організації виховного процесу в закладах освіти», чинних нормативно-правових актів та річного плану роботи закладу.

Основні завдання та цілі:

- Формування патріотизму: виховання почуття любові до Батьківщини, готовності захищати її незалежність та територіальну цілісність.
- Виховання громадянськості: прищеплення знань про права та обов'язки громадянина України, формування активної соціальної позиції та відповідальності.
- Збереження національної ідентичності: ознайомлення з історією, культурою, традиціями та духовними надбаннями українського народу.
- Повага до держави: формування поваги до Конституції, законів та державної символіки України.
- Розвиток особистості: забезпечення всебічного розвитку, здібностей та обдарувань, формування уміння самостійно мислити та діяти.

• Виховання толерантності: формування толерантного ставлення до інших народів, культур та традицій, утвердження гуманістичних цінностей.

1. Організаційне забезпечення

У гімназії всі вчителі та класні керівники відповідають за роботу з національно-патріотичного виховання. Питання розглядається на педагогічних радах, засіданнях методичних об'єднань класних керівників та нарадах при директорі.

2. Форми та напрями роботи

На дистанційному форматі навчання впроваджуються такі види діяльності:

- проведення онлайн-уроків, виховних годин та тематичних бесід, присвячених історії України, Збройним Силам України, державним символам, видатним українським діячам;

- участь учнів у всеукраїнських та місцевих патріотичних акціях («Молитва за Україну», «Сонях», «Дякуємо захисникам», «Пам'ятаємо. Перемагаємо» тощо);

- організація онлайн-зустрічей з військовослужбовцями, волонтерами, представниками місцевої громади;

- проведення дистанційних конкурсів, вікторин, флешмобів, творчих виставок на патріотичну тематику;

- участь у фотовиставках «Україна – це ми», «Моя Україна»;

- участь у Всеукраїнському у флешмобі «Ми – нащадки Кобзаря», «Україна – це ми!»;

- участь у виставці-конкурсі дитячих малюнків «Єдині-непереможні!», презентацій «Подорожуємо Україною»;

- використання інтерактивних платформ (Google Classroom, Zoom, Meet) для розміщення матеріалів, презентацій, відеороликів та завдань патріотичного спрямування.

Вагому роль у впровадженні виховної мети закладу відіграє участь учнів у гуртковій роботі. У гімназії протягом 2024/2025 н. р. та у 2025/2026 н.р. працюють такі гуртки від комунального закладу «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради соціально-реабілітаційного, військово-патріотичного напрямків: «Креативне рукоділля» (керівник Антошенко М.Ю.), «Джура» (керівник Береза О.О.)

3. Взаємодія з учасниками освітнього процесу

Гімназія підтримує співпрацю з батьками, залучаючи їх до участі у виховних заходах. Учні, батьки та педагоги беруть участь у благодійних ініціативах на підтримку ЗСУ та внутрішньо переміщених осіб.

4. Результативність роботи

- учні демонструють зацікавленість у вивченні історії України, національно-культурних традицій;

- зростає активність учнів у патріотичних заходах;

- формуються громадянська позиція та усвідомлення цінності незалежності України;

- педагоги застосовують сучасні інструменти дистанційної взаємодії для виховання патріотизму.

Організація національно-патріотичного виховання у Кровненській гімназії відповідає вимогам та рекомендаціям Міністерства освіти і науки України. Робота ведеться системно, охоплює всі вікові категорії учнів та включає сучасні форми дистанційної взаємодії.

Ураховуючи вищезазначене, колегія ухвалює:

1. Інформацію про стан організації національно-патріотичного виховання у закладах загальної середньої освіти громади взяти до відома.

2. Директорам закладів освіти територіальної громади:

1) Проаналізувати і розглянути на педагогічних радах стан та перспективи розвитку національно-патріотичного виховання у закладі освіти.

Термін: протягом навчального року

2) Забезпечити організацію роботи з популяризації суспільно-державних (національних) цінностей України (історія, культура, традиції українського народу, державні символи та інше) і вшанування захисників державного суверенітету та територіальної цілісності України.

Термін: постійно

3) Здійснювати контроль за дотриманням учасниками освітнього процесу вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», сприяти участі учнів у мовознавчих та літературних конкурсах.

Термін: постійно

4) Сприяти фізичному розвитку учнівської молоді, формуванню навичок здорового способу життя з урахуванням принципів національно-патріотичного виховання.

Термін: постійно

Додаток 4
до наказу відділу
освіти, молоді та спорту
08.01.2026 № 05-ОД

Рішення №4
колегії відділу освіти, молоді та спорту
Миколаївської сільської ради
від 06 січня 2026 року

**Про забезпечення прав дітей
Миколаївської сільської
територіальної громади на
позашкільну освіту в умовах
воєнного стану**

Заслухавши та обговоривши інформацію директора КЗ «Центро позашкільної освіти» Євгенію Котькало про забезпечення прав дітей Миколаївської сільської територіальної громади на позашкільну освіту в умовах воєнного стану, колегія відзначає:

У довідці окреслено нормативно-правову базу, ключові проблеми та практичні заходи для забезпечення рівного доступу до позашкільної освіти в умовах воєнного стану в комунальному закладі «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради Сумського району, з урахуванням особливостей Миколаївської сільської територіальної громади (обмежені ресурси, розрізнені населені пункти, внутрішньо переміщені особи, ризики безпекової ситуації в умовах воєнного стану). Наведено конкретні рекомендації: організаційні, кадрові, матеріально-технічні, фінансові та діагностичні, що дозволяють оперативно та системно мінімізувати бар'єри для дітей та учнівської молоді в доступі до позашкільних програм.

Право дітей та учнівської молоді на доступ до позашкільної освіти в Україні регламентовано рядом нормативно-правових документів, серед яких найбільш важливу роль займають наступні:

- Конституція України, ст. 53: право на освіту, обов'язок держави забезпечувати доступність і розвиток позашкільної освіти.

- Закон України «Про освіту» (№ 2145-VIII від 05.09.2017 р. , із змінами) – загальні принципи доступності, рівності можливостей у сфері освіти; норми, що стосуються забезпечення освіти в особливих умовах. (остання редакція чинна станом на 31.10.2025р.).

- Закон України «Про позашкільну освіту» (№ 1841-III від 22.06.2000 р.) – правове регулювання позашкільної освіти, права вихованців на здобуття позашкільної освіти відповідно до здібностей та інтересів; обов'язки органів місцевого самоврядування щодо організації позашкільних закладів.

- Лист МОН № 1/3544-22 від 18.03.2022 р. «Про забезпечення освітнього процесу в закладах позашкільної освіти під час дії воєнного стану» –

- методичні вказівки та рекомендації щодо організації роботи закладів позашкільної освіти в умовах воєнного стану (безпека, форми роботи, захист персоналу та вихованців тощо).

- Нормативні акти МОН (постанови/накази 2024-2026 рр.) – наприклад: наказ/постанова про порядок здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану (№ 1112 від 07.08.2024 р.) та зміни до нормативних актів (наказ МОН № 865 від 17.06.2025 р.) – фіксують спеціальні правила й адаптації освітнього процесу у період воєнного стану, які можуть містити норми, релевантні і для позашкільної освіти.

Вище вказані документи є основними в системі правового поля. Крім того, особливості діяльності комунального закладу «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради Сумського району визначені в його Статуті, що затверджений рішенням 15 сесії Миколаївської сільської ради 8 скликання від 18.11.2025 р. № 29 «Про створення комунального закладу «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради Сумського району». Форма роботи закладу регламентується рішенням виконавчого комітету Миколаївської сільської ради від 26.08.2025 р. № 136 «Про визначення форми організації освітнього процесу у закладах освіти Миколаївської сільської ради у 2025-2026 навчальному році в умовах воєнного стану в Україні, наказом відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради від 29.08.2025 р. № 89-ОД «Про організований початок 2025-2026 навчального року в закладах освіти Миколаївської сільської ради в умовах воєнного стану. Мережа закладу позашкільної освіти затверджена рішенням 62 сесії Миколаївської сільської ради 8 скликання від 26.08.2025 р.

№ 12 «Про затвердження мережі закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти Миколаївської сільської ради на 2025-2026 навчальний рік», наказом відділу освіти від 29.08.2025 р. № 84-ОД Про затвердження мережі закладів освіти Миколаївської сільської територіальної громади на 2025-2026 навчальний рік».

З урахуванням законодавчої бази, принципами забезпечення рівного доступу дітей та учнівської молоді до позашкільної освіти в комунальному закладі «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради Сумського району в умовах воєнного стану є:

- рівність і недискримінація: усі діти мають право на позашкільну освіту незалежно від гендеру, статусу, віросповідання, соціальної категорії тощо (ВПО, сімейний дохід, інвалідність);

- безпека як пріоритет: організація простору та графіків відповідно до рекомендацій МОН під час воєнного стану, з урахуванням безпекової ситуації на території громади;

- гнучкість форм і часу надання освітніх послуг: очно, дистанційно, змішано;

- інклюзія: адаптація програм до потреб дітей з ООП (особливими освітніми потребами).

На підставі аналізу загальних рекомендацій МОН щодо організації роботи закладів позашкільної освіти під час воєнного стану, основними викликами для

комунального закладу «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради Сумського району можна вважати:

- безпеку й доступність приміщень: евакуація сімей з дітьми з окремих населених пунктів громади, пошкоджена інфраструктура, небезпека скупчень у певних локаціях, під час забезпечення підвезення;

- обмежені ресурси (фінансові, кадрові, матеріально-технічні): недостатньо педагогів позашкільної освіти, відсутність безпечного транспортного забезпечення, обмеження бюджету громади;

- цифровий розрив: не всі вихованці мають рівний доступ до інтернету/пристроїв для дистанційних занять у зв'язку з відключенням електроенергії, нестабільним сигналом мережі, технічними пошкодженням ліній електропередач, кабелю стаціонарного інтернету;

- потреби вразливих груп: діти з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи (ВПО), діти з сімей, що постраждали від бойових дій можуть стикатися з адміністративними, соціальними та економічними бар'єрами;

- психологічна травма: потреба у програмній підтримці (психологічна допомога, арт-терапія) у позашкільних програмах.

На підставі вище окреслених принципів діяльності закладу позашкільної освіти та з урахуванням основних викликів і завдань, що ставить перед собою КЗ ЦПО, нами розроблено конкретні рекомендації, спрямовані на забезпечення рівного доступу дітей та учнівської молоді Миколаївської сільської ради Сумського району до позашкільної освіти в умовах воєнного стану. Серед організаційних заходів: аудит поточного стану закладу позашкільної освіти та його потреб: облік педагогічних кадрів, наповнюваності груп, стан приміщень, що використовуються за угодою про співпрацю з ЗЗСО (безпека), наявність техніки/Інтернету, список уразливих дітей.

Важливо враховувати плани евакуацій та безпечної роботи: поновити тимчасові правила роботи закладу позашкільної освіти, відповідно до листів і рекомендацій МОН (часові зміни занять, укриття, оповіщення тощо). Організувати мобільні та сателітні групи: виїзні гуртки в населених пунктах громади або в безпечних укриттях, щоб зменшити потребу у транспорті для дітей. Крім того, продовжувати впроваджувати дистанційні/змішані формати: запуснути базові дистанційні програми там, де це можливо; для цього – мотивувати вивчення педагогами, керівниками гуртків дистанційних платформ та розробку власних інтерактивних вправ і форматів роботи онлайн.

У контексті кадрових та методичних заходів важливим є підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладу позашкільної освіти: короткі навчання з роботи в умовах воєнного стану (безпека, психосоціальна підтримка дітей, використання онлайн-платформ), розробка й надання адміністрацією ЗПО методичних рекомендацій щодо використання різних дистанційних платформ. Крім того, керівникам гуртків важливо продовжувати розробку адаптованих програм (короткі цикли занять), які вимагають мінімум ресурсів і можуть виконуватись удома. Однією з форм діяльності закладу є залучення волонтерів та ГО, включно з творчими практиками, психологами, інструкторами з безпеки.

З метою стабільного технічного та матеріального забезпечення, продовжувати розбудовувати партнерства з благодійними та громадськими організаціями; апелювати про придбання портативних наборів для творчих гуртків (арт-комплекти, музичні інструменти простого рівня тощо), клопотати про організацію безпечних маршрутів або компенсацію проїзду для дітей з віддалених населених пунктів.

Важливо продовжувати забезпечувати рівний доступ у гуртках для ВПО, дітей з малозабезпечених сімей, дітей з інвалідністю. Це відповідає принципам Закону про освіту/позашкільну освіту щодо доступності. А також і надалі здійснювати регулярні групи підтримки, арт- і музотерапія в позашкільних програмах, співпрацювати з місцевими психологами.

За можливості в місцевому бюджеті доцільно було б передбачити напрям «Позашкільна освіта в умовах воєнного стану» (малі закупівлі обладнання, транспорт, підвищення заробітної плати керівникам гуртків). Адміністрація ЗПО не виключає зовнішні джерела: гранти міжнародних і українських фондів (освіта/психосоціальна підтримка), благодійні організації, донорські програми; систематично готує пакети конкурсних проектних заявок.

Крім того, важливим аспектом залишається звітування: річні звіти від закладу позашкільної освіти, де проведено аналіз ефективності програм та корекція планів; опрацьовано зворотний зв'язок: опитування батьків/дітей щодо доступності і якості програм.

Таким чином, забезпечення рівного доступу до позашкільної освіти в комунальному закладі «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради Сумського району в умовах воєнного стану – це реальна та здійсненна задача навіть для невеликої громади за умови системного підходу: поєднання адаптованих форматів роботи (мобільні групи, дистанційні та змішані форми), пріоритету безпеки, резервування ресурсів для вразливих груп, активного партнерства з НУО/донорами та чіткої координації з боку адміністрації закладу.

Усі місцеві рішення повинні відповідати Конституції та профільним законам України, а також враховувати рекомендації через листування МОН щодо роботи позашкільної освіти під час воєнного стану.

Важливо підкреслити, що співпраця комунального закладу «Центр позашкільної освіти» Миколаївської сільської ради Сумського району з відділом освіти, молоді та спорту, ЗЗСО, ЗДО громади, регіональними та обласними організаціями, комунальними установами, ГО й благодійними організаціями є необхідною, що дозволяє об'єднувати зусилля заради досягнення спільних цілей. Це потужний інструмент для розвитку закладу позашкільної освіти, молодіжного простору, суспільства та громади в цілому в умовах воєнного стану, у напрямку забезпечення рівного права на освіту зокрема.

Ураховуючи вищезазначене, колегія ухвалює:

1. Довідку «Про забезпечення прав дітей Миколаївської сільської територіальної громади на позашкільну освіту в умовах воєнного стану» взяти до відома.

2. Продовжити системну роботу щодо підтримки та розвитку творчих, інтелектуальних і спортивних здібностей учнів та вихованців шляхом активної участі у конкурсах, змаганнях, фестивалях, турнірах та інших заходах різних рівнів.

Термін: постійно

3. Удосконалювати форми та методи підготовки учнів і вихованців до участі в конкурсах, змаганнях і олімпіадах, запроваджуючи сучасні підходи та інноваційні технології навчання і тренування, а також проводити роботу щодо надолуження освітніх втрат в умовах воєнного стану.

Термін: протягом навчального року

4. Сприяти налагодженню обміну досвідом між учнями та вихованцями, які вже досягли високих результатів, і тими, хто лише розпочинає свій шлях у позашкільній діяльності, шляхом проведення майстер-класів, зустрічей, наставництва тощо.

Додаток 5
до наказу відділу
освіти, молоді та спорту
08.01.2026 № 05-ОД

Рішення №5
колегії відділу освіти, молоді та спорту
Миколаївської сільської ради
від 06 січня 2026 року

**Про схвалення плану роботи
відділу освіти, молоді та спорту
та затвердження плану засідань
колегії відділу освіти, молоді та
спорту на 2026 рік**

Заслухавши та обговоривши інформацію начальника відділу освіти, молоді та спорту Наталію Макшеєву про схвалення плану роботи відділу освіти, молоді та спорту та затвердження плану засідань колегії відділу освіти, молоді та спорту на 2026 рік, колегія відзначає перелік питань до плану роботи колегії відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради на 2026 рік:

Дата засідання	Перелік питань	Відповідальні	Дата подання матеріалів
I квартал (березень 2026)	Про підсумки діяльності освітньої галузі у 2025 році та завдання на 2026 рік	Макшеєва Н.С.	
	Про основні напрямки і завдання цивільного захисту у відділі освіти, молоді та спорту та в закладах освіти громади на 2026 рік	Лохоня А.С., директори ЗЗСО, ЗДО, ЗПО	
	Про стан роботи з ведення військового обліку військовозобов'язаних у відділі освіти, молоді та спорту, Кровненській гімназії, Северинівській гімназії	Гаврилук М.С., директори закладів освіти	
	Про роботу спеціалістів психологічної служби щодо збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу в умовах війни у Миколаївському ліцеї та Лікарській гімназії	Директори ЗЗСО	
	Про дотримання вимог Санітарного регламенту закладами дошкільної освіти Миколаївської сільської ради	Директор ЗДО	
II квартал (червень 2026)	Про підсумки роботи з обдарованими дітьми у 2025/2026 навчальному році. Затвердження кандидатур претендентів на премію голови Миколаївської сільської ради.	Геращенко М.П., директори ЗЗСО	
	Про стан роботи щодо подолання освітніх втрат у Северинівській гімназії та Кровненській гімназії	Директори ЗЗСО	
	Про створення безпечного освітнього середовища та організацію протидії булінгу (цькування), кібербулінгу та іншим проявам насильства у Миколаївському ліцеї та	Лохоня А.С., директори ЗЗСО	

	Лікарській гімназії		
	Про стан організації позашкільної роботи з дітьми громади. Ефективність діяльності позашкільних гуртків.	Директор ЦПО	
	Про вивчення стану облаштування укриттів у закладах освіти Миколаївської сільської ради	Лохоня А.С.	
III квартал (вересень 2026)	Про підсумки підготовки закладів освіти громади до нового 2026/2027 навчального року і осінньо-зимового періоду.	Макшеєва Н.С.	
	Про стан профілактичної роботи щодо протидії та запобіганню правопорушенням і злочинам серед дітей у освітніх закладах.	Лохоня А.С.	
	Про підсумки проведення зовнішнього незалежного оцінювання/національного мультипредметного тесту у 2026 році	Директор Миколаївського ліцею	
	Про стан організації інклюзивного навчання дітей з ООП в закладах загальної середньої освіти громади	Директори ЗЗСО	
	Про хід виконання рішення колегії відділу освіти, молоді та спорту від 01.10.2025 (протокол №3/5) «Про стан ведення офіційної ділової документації в закладах дошкільної освіти Миколаївської сільської ради»	Гаврилук М.С., директор Северинівського ЗДО «Веселка»	
IV квартал (грудень 2026)	Про стан виконавської дисципліни в закладах освіти Миколаївської сільської ради та організацію роботи зі зверненнями громадян у 2026 році	Геращенко М.П., директори ЗЗСО, ЗДО, ЗПО	
	Про виконання заходів національно-патріотичного виховання дітей та молоді за 2026 рік у Миколаївському ліцеї, Северинівському ЗДО «Веселка», КЗ «Центр позашкільної освіти»	Директори ЗЗСО, ЗДО, ЗПО	
	Про співпрацю Комунального закладу «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Степанівської селищної ради Сумського району Сумської області із закладами освіти Миколаївської сільської ради	Директор КЗ ЦПРПП	
	Про організацію роботи з питань безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу, мінної безпеки, пожежної безпеки; стан роботи з питань запобігання дитячого травматизму в Лікарській, Северинівській, Кровненській гімназіях.	Лохоня А.С., директори ЗЗСО	
	Про схвалення плану роботи відділу освіти, молоді та спорту та затвердження плану засідань колегії відділу освіти, молоді та спорту на 2027 рік	Макшеєва Н.С.	

Ураховуючи вищезазначене, колегія ухвалює:

1. Схвалити проект плану роботи відділу освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради на 2026 рік.
2. Затвердити план засідань колегії відділу освіти, молоді та спорту на 2026 рік.